

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Gənc nəslin milli mənlük şüurunun inkişaf etdirilməsi və vətənpərvərlik hisslərinin tərbiyəsi

Vətənpərvərlik, milli mənlük, milli özünü dərk hissləri insanın özü ilə doğulur və insan böyüdükcə o hisslər də inkişaf edir, çox yüksək səviyyəyə çatır. Əlbəttə, insanlarda vətənpərvərlik hisslərinin inkişafında ədəbiyyat, söz sənəti, folklor örnəkləri də əsaslı rol oynayır. Bu bir həqiqətdir ki, yalnız yazıçıların, şairlərin əsərlərində deyil, həmçinin yaşlı milyonlarla ölçülən xalq yaradıcılığımızda, folklor örnəklərində də vətənpərvərlik hisslərinin təbliğini, tərənnümü görə bilirik.

Yazıçılarımızın əsərlərində vətənpərvərlik çalarları varmı?

Azərbaycan yazıçılarının əsərlərində milli vətənpərvərlik hissinin, milli mənlük və milli özünüdərk prosesinin təbliği necə həyata keçirilir?

Folklorumuz kimi yazılı ədəbiyyatımız da vətənpərvərlik hissləri ilə doludur desək yanlışdır. Sovet dövründə yaranan ədəbiyyatda da, çağdaş dövr yazıçılarının əsərlərində də vətənpərvərlik hisslərinin tərənnümü əsas yerlərdən birini tutur.

Əlbəttə, müasir gənclərimizdə vətənpərvərlik keyfiyyətlərini formalaşdırmaq üçün siyasi və ictimai tərbiyə işinin effektivliyini artırmaq üçün onlarda bədii ədəbiyyata sevgi yaratmaq da əsasdır. Ekspertlər bildirirlər ki, milli-mənəvi dəyərlərə bağlılıq insanda ilk vaxtlarda vətənpərvərlik hisslərini gücləndirir və sonrakı mərhələlərdə insanın əsl vətəndaş olmasında birbaşa rol oynayır. Ekspertlərin fikrinə, bu işdə Azərbaycanın ədəbi nümayəndələrinin də üzərinə çox ciddi bir vəzifə düşür. Onlar qeyd edirlər ki, bütün dövrlərdə yazıçı və ədəblərimizin yaratdıqları əsərlərdə Azərbaycanın tarixi şəxsiyyətlərinin qəhrəmanlıq nümunələrinin ərsəyə gətirilməsi gənclər arasında vətənpərvərlik hissinin yüksəlməsində mühüm rol oynayır. Gənc nəsil arasında vətənpərvərlik hissinin aşılmaq üçün daha maraqlı əsərlər yazmaq lazımdır. Ekspertlər hesab edir ki, vaxtilə bizim yazıçılar bu missiyanı uğur-

la həyata keçiriblər. Onlar qeyd edirlər ki, Məmməd Səid Ordubadidən başlayan tarixi roman ənənəsi bu gün də uğurla davam etdirilir. Ekspertlərin sözlərinə görə, maraqlı məqam ondan ibarətdir ki, istər M.S.Ordubadi, Y.V.Çəmənəminli, Ə.Cəfərzadə, F.Kərimzadə, istərsə də müasir yazarlarımızdan olan Sabir Rüstəmxanlı, Elçin Hüseynbəyli, Hüseynbala Mirələmov, Yunus Oğuz kimi yazıçılarımız öz əsərlərində bir prinsipə sadıq qalıblar. Onlar deyirlər ki, bu prinsiplər vətənpərvərlik hissinin təbliği ilə bağlı olub.

"Yazıçılarımız vətənpərvərlik ruhunda daha çox yazmalıdır"

Ədəbiyyatşünaslar hesab edir ki, sevgisi bütöv, əbədiyaşar, amma taleyi yarımçıq qalan şəhidlərimiz barədə çoxlu bədii əsərlər yazılmışdır. Necə ki, Mübariz İbrahimov, Raqif Orucov və digər Milli Qəhrəmanlarımız barədə gözəl əsərlər yaranıb. Taleyinə Milli Qəhrəman adı yazılan oğullarımız barədə tarixi əsərlər yazılıb təbliğ edilməlidir.

Ədəbiyyatşünas Leyla Məmmədəliyeva bizimlə söhbətində bildirdi ki, çağdaş ədəbiyyatımızın nümayəndələrinin isə birbaşa vəzifəsidir ki, tarixi qəhrəmanlarımızı öz əsərlərində yaşatsınlar və gələcək nəsillərə çatdırsınlar: "Azərbaycan yazıçılarının əsərləri arasında vətənpərvərlik tərbiyəsini formalaşdıran əsərlər daha çox olmalıdır. Çünki biz müzəffər xalqıq və ədəbiyyatımız da müzəffər ədəbiyyat olmalıdır. Düzdür, bu gün xeyli sayda yazıçılarımız bu mis-

Yazıçılarımızın yaradıcılığında gənc nəslin tərbiyə məsələləri..

siyanın öhdəsindən gələ bilsinlər. İndi yazarlarımız da daxil olmaqla hər bir azərbaycanlının müqəddəs borcudur ki, qəhrəman övladlarımızın obrazında vətənpərvərliyi təbliğ etsin. Yazıçılarımız vətənpərvərlik ruhunda daha çox yazmalıdır və bu hiss daha çox təbliğ olunmalıdır".

"Yazıçının da vətəndaşlıq borcu öz xalqına xidmət etməkdir"

Tanınmış yazıçı Kənan Hacınin da sözlərinə görə, bu mövzuda yazıçı və şairlərimiz əsərlər yazırlar. Xüsusən də milli özünüdərk məsələsinə diqqət çəkən K.Hacı qeyd etdi ki, zətən, ədəbiyyat özünüdərk hadisəsidir: "Hər bir yazıçı öz mühitinə yetişdirdiyi şəxsiyyətdir. Ədəbiyyat insanın mənəvi təkamülündə əsas rol oynayır. Hər bir insan "kitabət natiq"dir. Yeni danışan kitab. Yazıçı isə sözdə ahəng və məna yaradan, sözü mənsub olduğu xalqın mənəvi dünyası üçün yaradan yaradıcı şəxsdir. Yazıçının da vətəndaşlıq borcu öz xalqına xidmət etməkdir. Bəzən milli sözü yazıçılarda qıvcıq vardır, guya bu söz dünyaya çıxmaq üçün bir maneədir. Mən belə düşünürəm. Yazıçı ilk növbədə öz xalqını təmsil edir. Bu baxımdan Azərbaycan ədəbiyyatında son dövrlər kifayət qədər sərbəllik əsərlər yaranıb. Mən ad çəkmək istəmirəm. Ədəbi dərgilərdə, qəzetlərdə, internet portallarında yazıçılarının fəaliyyəti görünür. Yaxşı romanlar da, hekayələr də yazılıb, yazılır və bundan sonra da yazılacaq. Sadəcə, ədəbiyyata diqqət yetərin deyin. Məni ən çox narahat edən budur. Yazıçılarının maddi durumu çox pisdir. Onların kitab çap etdirmək imkanları yoxdur. Kitab sənayesi qaydasında olarsa, bu əsərlər daha geniş oxucu kütləsinə çatmış olar. Yazıçı oxucu üçün yazır. Oxucunun isə kitab almaq imkanları yoxdur. Ən ciddi problem budur".

Vətənpərvərlik mövzusunda özü də daxil olmaqla bir çox yazarların əsərlər yazdığını deyən K.Hacınin sözlərinə görə, bu əsərlər təbliğ edilməlidir ki, onlar gənc nəsilin əlinə çatsın və onlar bu əsərlərlə tanış olsunlar: "Vətənpərvərlik mövzusunda da çox əsərlər yazılıb. Məsələn, Ramiz Qusarçaylının "Vətən" poeması möhtəşəm ədəbi abidədir. Vətənpərvərlik insanın fitrətində olur. Ədəbiyyat sadəcə, təkənverici rol oynayır. Ədəbiyyat öz işini görür".

İradə SARIYEVA

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunur.